

ВИСНОВКИ

експертної комісії за результатами проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми «Лабораторна діагностика біологічних систем» зі спеціальності 091 Біологія за другим (магістерським) рівнем у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка та на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 13.11.2018 р. № 1947-л «Про проведення акредитаційної експертизи», акредитаційну експертизу здійснювала комісія у складі:

Бабський Андрій Мирославович – завідувач кафедри біофізики та біоінформатики Львівського національного університету імені Івана Франка, доктор біологічних наук, старший науковий співробітник, голова комісії;

Кур'ята Володимир Григорович – завідувач кафедри біології Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, доктор біологічних наук, професор, член експертної комісії;

У період із 28 листопада по 30 листопада 2018 року включно комісія розглянула матеріали акредитаційної справи, перевірила на місці та встановила відповідність поданої інформації щодо можливості акредитації освітньо-професійної програми «Лабораторна діагностика біологічних систем» зі спеціальності 091 Біологія за другим (магістерським) рівнем у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка.

Експертизу проведено у відповідності до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» від 09.08. 2001 р. № 978, Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ № 1187 від 30.12.2015 р. (Зміни Постанова КМУ № 347 від 10.05.2018 р.)) та інших законодавчих і нормативних документів.

Висновки складені на підставі інформації, яка отримана експертами на місці шляхом вивчення матеріалів акредитаційної справи та відповідних

Голова комісії

А.М. Бабський

первинних документів, що підтверджують правові засади проведення освітньої діяльності у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка, відомостей про матеріально-технічну базу, кадрове, навчально-методичне, інформаційне та інше ресурсне забезпечення.

За результатами перевірки і вивчення матеріалів комісія констатує:

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДРОГОБИЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА І СПЕЦІАЛЬНОСТІ 091 БІОЛОГІЯ

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка створений у травні 1940 року як Дрогобицький учительський інститут (Постанова Ради Народних Комісарів УРСР № 461 від 15 квітня 1940 р.). У листопаді 1944 року було відновлено роботу інституту з такими факультетами:

- а) історичний,
- б) фізико-математичний,
- в) мови і літератури зі спеціальностями: «Українська мова і література», «Російська мова і література».

Перший випуск інститут здійснив у 1947 році.

У 1952 році учительський інститут реорганізовано в педагогічний (Постанова Ради Міністрів УРСР № 2733 від 25.10.1951 р.).

У 1954 році педінституту присвоєно ім'я Івана Франка.

1 вересня 1998 року відкрито біологічний факультет у м. Трускавець (наказ Міністерства освіти і науки України № 22 від 23.01.1998р.). З 1 вересня 2012 року факультет переведено у м. Дрогобич (наказ ректора університету від 06.06.2012 р. № 324).

У вересні 1998 року на базі педінституту створено Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (Постанова Кабінету Міністрів України № 1382 від 04.09.1998 р.).

З 1 вересня 1999 року почав функціонувати соціально-гуманітарний факультет у м. Самбір (наказ Міністерства освіти і науки України № 413 від 01.12.1998 р.). З 1 вересня 2012 року відповідно до наказу ректора університету від 02.07.2012 р. № 342 факультет переведено у м. Дрогобич.

У листопаді 1999 року створений факультет післядипломної освіти (наказ Міністерства освіти і науки України № 397 від 24.11.1999 р.).

13 червня 2001р. відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 457 у Дрогобицькому педуніверситеті на базі фізико-математичного факультету створено Інститут фізики і математики, який відповідно до ухвали Вченої Ради ДДПУ від 19.02.2004р. було перейменовано в Інститут фізики, математики та інформатики.

1 вересня 2009 року факультет післядипломної освіти перейменовано на Центр перепідготовки та післядипломної освіти (наказ ректора університету № 346 відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 17 лютого 2009 року № 1/9-1/2 «Щодо назв підрозділів вищих навчальних закладів»).

15 серпня 2013 року відповідно до листа Міністерства освіти і науки

Голова комісії

А. М. Бабський

А.М. Бабський

України № 1/11-12681 від 06.08.2013 р. у Дрогобицькому педуніверситеті на базі факультету романо-германської філології створено Інститут іноземних мов, який відповідно до ухвали Вченої Ради ДДПУ від 30.08.2013р. було перейменовано в Інститут іноземних мов.

30 серпня 2013 року відповідно до ухвали вченої ради університету (наказ ректора університету № 399 від 30.08.2013 р.) Інститут фізики, математики та інформатики, факультет економічної освіти та управління та інженерно-педагогічний факультет об'єднано в Інститут фізики, математики, економіки та інноваційних технологій.

Наказом ректора від 22 листопада 2013 року № 579 (ухвала вченої ради університету від 21.11.2013 р., протокол № 13) прийнято рішення про перейменування з 1 січня 2014 року педагогічного факультету на факультет початкової освіти, а з 1 липня 2015 року – на факультет початкової та мистецької освіти (ухвала вченої ради університету від 10.06.2015 р. № 7).

У грудні 2014 року музично-педагогічний факультет реорганізовано в Інститут музичного мистецтва (наказ ректора № 555 від 29 грудня 2015 року).

Наказом ректора від 28 вересня 2017 року № 365 (ухвала вченої ради університету від 27.09.2017 р., протокол № 16) факультет фізичного виховання реорганізовано в навчально-науковий інститут фізичної культури і здоров'я.

З 1 вересня 2016 року біологічний факультет змінив назву на «біолого-природничий факультет» (наказ ректора від 31.08.2016 р. № 360).

Наказом ректора від 28 вересня 2017 року № 365 (ухвала вченої ради університету від 27.09.2017 р., протокол № 16) факультет фізичного виховання реорганізовано в навчально-науковий інститут фізичної культури і здоров'я.

Таким чином, з 1940-го року до 1952 року заклад функціонував як учительський інститут у складі трьох факультетів, з 1952-го р. до 1998 року – як педагогічний інститут, з 1998 року – як педагогічний університет.

Сьогодні у структурі університету діють чотири навчально-наукові інститути (інститут фізики, математики, економіки та інноваційних технологій, інститут іноземних мов, інститут музичного мистецтва та інститут фізичної культури і здоров'я), 5 факультетів (біолого-природничий, історичний, соціально-гуманітарний, філологічний, факультет початкової та мистецької освіти), Центр післядипломної освіти та доуніверситетської підготовки.

Університет здійснює підготовку фахівців з 12 галузей знань за 42 спеціальностями, з яких 25 акредитовані за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, 10 – за першим (бакалаврським) рівнем, 7 – неакредитовані.

У Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка діє аспірантура з 12 наукових спеціальностей. В аспірантурі навчається 116 аспірантів, з них 24 особи – за кошти фізичних та юридичних осіб, 9 здобувачів. Докторантура діє із 7 наукових спеціальностей, за якими проходять підготовку 7 докторантів.

В університеті функціонує Спеціалізована вчена рада із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук зі

Голова комісії

А.М. Бабський

А.М. Бабський

спеціальностей: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, 10.02.01 – українська мова і 07.00.06 – історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни.

На 36 кафедрах університету навчальний процес проводять 511 науково-педагогічних працівників (з них 486 (95,1 %) на постійній основі і 25 (4,9 %) за сумісництвом). Серед постійного складу є 56 докторів наук, професорів (11,5 % від усіх штатних науково-педагогічних працівників), 326 кандидатів наук, доцентів (67,1 % від усіх штатних науково-педагогічних працівників).

Загальна площа усіх приміщень університету становить 52188,7 кв. метрів (50542 кв. метрів – власна, 1589,9 кв. метрів – орендована, 56,8 кв. метрів здано в оренду), навчальна площа – 14226,7 кв. метрів (13077,9 кв. метрів – власна, 1112 кв. метрів – орендована, 36,8 кв. метрів здано в оренду).

Наказом Міністерства освіти і науки України від 7 липня 2016 року № 293-К ректором Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка призначено доктора філософських наук, професора Скотну Надію Володимирівну.

Підготовка здобувачів за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія забезпечується викладачами семи кафедр університету, а саме: кафедр біології та хімії, анатомії, фізіології та валеології, екології та географії, мовної та міжкультурної комунікації, загальної педагогіки та дошкільної освіти, психології, романської філології та компаративістики. Освітній процес за освітньо-професійною програмою здійснюють 15 викладачів, з них 5 докторів наук, професорів і 10 кандидатів наук.

Науково-педагогічні та наукові працівники, які здійснюють освітній процес за вказаною спеціальністю, мають стаж науково-педагогічної діяльності понад 2 роки. Рівень наукової та професійної активності їх засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов.

У всіх науково-педагогічних працівників наявні контракти та трудові договори, а також накази про прийняття їх на роботу.

Для провадження освітньої діяльності за спеціальністю 091 Біологія створена група забезпечення, яка складається із трьох осіб, що працюють за *основним місцем роботи*. Всі члени групи забезпечення мають науковий ступінь та вчене звання (100 %) і беруть безпосередню участь у освітньому процесі. До складу групи забезпечення входять 1 доктор наук, професор, що складає 33,3 % загальної кількості членів групи забезпечення, та 2 доценти, кандидати наук, кваліфікація яких відповідає спеціальності.

Випусковими для спеціальності 091 Біологія є кафедри біології та хімії, анатомії, фізіології та валеології.

На кафедрі біології та хімії працює 24 викладачі, з яких 2 сумісники, та 9 працівників навчально-допоміжного персоналу. Серед викладачів 4 доктори наук (2 професори) та 19 кандидатів наук, що становить 95,8 % від загального числа викладачів. Частка науково-педагогічних працівників з ученими ступенями та званнями становить 91,7 %.

Голова комісії

А.М. Бабський

На кафедрі анатомії, фізіології та валеології працює 8 викладачів за основним місцем праці (1 – професор, 6 – доцентів, 1 – викладач) та 3 викладачі за сумісництвом, всі доценти. Частка викладачів з ученими ступенями та званнями у співвідношенні до кількості ставок складає 88,5 %. Освітній процес забезпечують 2 старші лаборанти та завідувач лабораторії. До підготовки здобувачів за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія залучений доктор медичних наук, професор кафедри анатомії, фізіології та валеології.

Кадровий склад випускових кафедр є достатнім для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня та відповідає пункту 28 Ліцензійних умов.

Педагогічний склад, що забезпечує освітній процес за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем», підбирається шляхом конкурсного відбору на заміщення вакантних посад. У результаті конкурсного відбору викладацький склад оновлюється не тільки кількісно, а й якісно. Упродовж 2017–2018 років захищено дві дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата наук. До викладання залучаються також висококваліфіковані фахівці доктори наук, що мають значний практичний досвід роботи у науково-дослідних установах регіону.

Усі викладачі за останні 5 років пройшли стажування або підвищення кваліфікації у провідних навчальних закладах та наукових установах України, що підтверджено сертифікатами і довідками про наукове стажування.

Викладачі кафедр постійно працюють над розробкою навчально-методичних посібників для удосконалення освітнього процесу, покращення матеріально-технічної бази, створення нових кабінетів і лабораторій. Для забезпечення освітнього процесу на кафедрах обладнані різноманітні кабінети та спеціалізовані лабораторії.

Комісія засвідчує, що правовими документами для здійснення освітньої діяльності в університеті є: Статут ДДПУ імені Івана Франка, затверджений і зареєстрований наказом № 676 Міністерства освіти і науки України від 25.06.2015 р.; Свідоцтво про державну реєстрацію (серія А00 №373583 від 21.12.1998 р.); витяг з Єдиного державного реєстру юридичних та фізичних осіб від 17.12.2015р.; відомості щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти; сертифікат про акредитацію серія УД № 14000526 від 13.12.2017 р.; висновок державної санітарно-епідеміологічної служби про відповідність наявних приміщень, матеріально-технічної бази вимогам санітарних норм та правил в частині організації проведення діяльності щодо надання освітніх послуг, акт про відповідність протипожежного стану об'єкту нормативним актам з питань пожежної безпеки, акт перевірки суб'єкта господарювання (виробничого об'єкта), документи, що засвідчують право власності на землю та договори оренди.

Експертна комісія зазначає, що усі копії документів у акредитаційній справі відповідають оригіналам і нормативним вимогам

Голова комісії

А.М. Бабський

до них та забезпечують правові засади діяльності Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, а також свідчать про можливість акредитації освітньої програми «Лабораторна діагностика біологічних систем» за спеціальністю 091 Біологія.

2. ФОРМУВАННЯ КОНТИНГЕНТУ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 091 БІОЛОГІЯ

Біолого-природничий факультет готує фахівців зі спеціальності 091 Біологія на денній та заочній формах навчання. Ліцензований обсяг другого (магістерського) рівня складає 25 осіб. Кваліфікація магістра – Біолог. Викладач біології. Інженер-лаборант в галузі біології.

На 01.10.2018 р. контингент студентів спеціальності 091 Біологія на усіх курсах денної і заочної форм навчання складає 73 особи. З них освітній ступінь магістра здобуває 28 студентів, з яких 22 на денній формі навчання та 6 на заочній.

Набір здобувачів другого (магістерського) рівня за спеціальністю 091 Біологія здійснюється з 2016 р. У 2016 році цю спеціальність здобувало 3 студенти за освітньо-професійною програмою «Біологія». У 2017 і 2018 роках набір здобувачів здійснювався на освітньо-професійну програму «Лабораторна діагностика біологічних систем».

У 2017 році на цю освітню програму було зараховано 16 осіб, з них 10 на денну форму навчання. У 2018 році на навчання було зараховано 12 осіб, всі за денною формою. Упродовж двох років конкурс на місце державного замовлення за цією програмою становив у середньому 1,9.

Набір студентів за спеціальністю 091 Біологія здійснюється за результатами вступних випробувань з іноземної мови та фахових дисциплін. Для навчання у магістратурі рекомендуються випускники напряму підготовки «Біологія» першого (бакалаврського) рівня поточного і попередніх років випуску і ОКР «Спеціаліст» попередніх років випуску. Більшість вступників мають значні успіхи у навчанні, ведуть активну наукову роботу, беруть участь у наукових студентських конференціях, мають наукові публікації. Серед них є такі, що нагороджені дипломами з відзнакою.

Формування контингенту студентів-біологів біолого-природничого факультету проводиться спільними зусиллями ректорату університету, деканату, кафедр факультету.

За результатами проведення перевірки експертна комісія дійшла висновку: у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка сформована розгорнута система профорієнтаційної роботи і стан роботи щодо формування контингенту студентів відповідає державним вимогам з акредитації освітньо-професійної програми «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія.

Голова комісії

А.М. Бабський

3. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА БІОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 091 БІОЛОГІЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Експертна комісія перевірила відомості щодо кадрового забезпечення освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» в Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка за наказами про їх зарахування на посаду, особовими справами, трудовими книжками.

Підготовка здобувачів за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія забезпечується викладачами семи кафедр університету, а саме: кафедр біології та хімії, анатомії, фізіології та валеології, екології та географії, мовної та міжкультурної комунікації, загальної педагогіки та дошкільної освіти, психології, романської філології та компаративістики. Освітній процес за освітньо-професійною програмою здійснюють 15 викладачів, з них 5 професорів і 10 кандидатів наук. Частка штатних викладачів становить 86,7 %. Частка лекційних годин, яку забезпечують доктори наук за основним місцем роботи складає 37,5% (норма 25 %).

Науково-педагогічні та наукові працівники, які здійснюють освітній процес за вказаною спеціальністю, мають стаж науково-педагогічної діяльності понад 2 роки, причому стаж 7 викладачів – більше 20 років. Рівень наукової та професійної активності їх засвідчується виконанням не менше чотирьох видів та результатів з перелічених у пункті 30 Ліцензійних умов.

У всіх науково-педагогічних працівників наявні контракти та трудові договори, а також накази про прийняття їх на роботу.

Для провадження освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія створена група забезпечення, яка складається із трьох осіб, що працюють за основним місцем роботи. Всі члени групи забезпечення мають науковий ступінь та вчене звання (100 %) і беруть безпосередню участь у освітньому процесі. До складу групи забезпечення входять 1 доктор наук, професор, що складає 33,3 % загальної кількості членів групи забезпечення, та 2 доценти, кандидати наук, кваліфікація яких відповідає спеціальності.

Випусковими для спеціальності 091 Біологія є кафедри біології та хімії, анатомії, фізіології та валеології.

На кафедрі біології та хімії працює 24 викладачі, з яких 2 сумісники, та 9 працівників навчально-допоміжного персоналу. Серед викладачів 4 доктори наук (2 професори) та 19 кандидатів наук, що становить 95,8 % від загального числа викладачів. Частка штатних науково-педагогічних працівників з ученими ступенями та званнями складає 91,7 %.

На кафедрі анатомії, фізіології та валеології працює 8 викладачів за основним місцем праці (1 – професор, 6 – доцентів, 1 – викладач) та 3 викладачі за сумісництвом, всі доценти. Частка викладачів з ученими ступенями та званнями у співвідношенні до кількості ставок складає 88,5 %.

Голова комісії

А. Бабський

А.М. Бабський

Освітній процес забезпечують 2 старші лаборанти та завідувач лабораторії. До підготовки здобувачів за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія залучений доктор медичних наук, професор кафедри анатомії, фізіології та валеології Флюнт І.С.

Кадровий склад випускових кафедр є достатнім для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня.

Викладачі кафедр постійно працюють над розробкою навчально-методичних посібників для удосконалення освітнього процесу, покращення матеріально-технічної бази, створення нових кабінетів і лабораторій. Для забезпечення навчального процесу на кафедрі обладнані спеціалізовані кабінети та лабораторії.

Важливою складовою діяльності науково-педагогічних працівників у вищому навчальному закладі є науково-дослідна робота. Наукова діяльність викладачів, співробітників біолого-природничого факультету загалом здійснюється відповідно до плану наукової роботи університету та відповідних кафедр.

Основні напрями досліджень кафедри сконцентровані на виконанні наукових тем кафедр, які присвячені вирішенню низки актуальних наукових проблем, а саме:

– дослідження хіміко-біологічних параметрів екосистем Передкарпаття (науковий керівник, доцент, кандидат біологічних наук Клепач Г.М.);

– методологічні проблеми формування та збереження індивідуального рівня здоров'я організму за дії природних та преформованих лікувальних факторів Дрогобицького регіону (науковий керівник, доцент, кандидат біологічних наук Філь В.М.).

У цілому науково-дослідна робота здійснюється згідно з перспективними тематичними планами, які заслуховуються, схвалюються Радою факультету та затверджуються ректором університету. Тематика наукових досліджень узгоджується з напрямками соціально-економічного розвитку регіону, зокрема екосистем Передкарпаття та проблем формування і збереження індивідуального рівня здоров'я.

Для виконання досліджень у структурі факультету функціонують науково-дослідні лабораторії: лабораторія експериментальної біології, лабораторія медико-біологічних проблем здоров'я людини, сертифікована науково-виробнича лабораторія лікарських рослин. У 2016 році отримано патент на корисну модель № 111561 фіточай «Нирковий» та технічні умови на виробництво фіточаїв (16 найменувань).

Наукові дослідження викладачів кафедр представлені у наукових публікаціях, підготовці підручників та посібників. За 2016-2018 рр. вийшло з друку 8 монографій, 3 підручники, 106 навчальних посібників, опубліковано 676 наукових статей, з них у науково-метричній базі даних Scopus – 35 статей (доцент Кавецький Т.С. – 31, доцент Клепач Г.М. – 4, доцент Волошанська С.Я. – 2, доцент Гойванович Н.К. – 2, доцент Кречківська Г.В. – 1, старший викладач Дрозд І.Ф. – 1). За 2017-2018 рр. захищено 2 дисертації

Голова комісії

А. М. Бабський

А.М. Бабський

на здобуття вченого ступеня кандидата наук, 4 доценти працюють над докторськими дисертаціями (Кавецький Т.С., Кречківська Г.В., Філь В.М., Гойванович Н.К.).

Таким чином, наявність даної наукової групи створює передумови для росту академічного рейтингу університету у частині, що стосується підготовки біологів, шляхом підвищення публікаційної активності решти викладачів-біологів.

Упродовж 2016-2018 рр. на базі кафедр біолого-природничого факультету були проведені наступні конференції: Міжнародна наукова конференція «Валеологія: сучасний стан, напрями та перспективи розвитку», III Міжнародна викладацька науково-практична конференція «Стан природних ресурсів, перспективи їх збереження та відновлення», міжфакультетська науково-практична конференція молодих учених і студентів «Природничо-наукова діяльність Івана Верхратського», а також Міжнародний науково-практичний семінар з проблем екології та здоров'я за участю представників Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України, Львівського обласного центру здоров'я, Міжнародної клініки відновного лікування, Представництва Польської Академії наук у Києві, Полонійної академії в Ченстохові (Польща), Університету прикладних наук VIVES (Бельгія), неурядової організації VZW ORADEA (Бельгія), Посольства Королівства Бельгії в Україні.

Наукові дослідження викладачів кафедр біології та хімії, анатомії, фізіології та валеології презентуються на наукових конференціях різного рівня. Так, протягом 2015 – 2018 року 36 науково-педагогічних працівників біолого-природничого факультету неодноразово брали активну участь у міжнародних конференціях у Польщі, Словаччині, Болгарії, Чехії. Доцент Кавецький Т.С. виступав на наукових конференціях у Китаї та Японії.

Упродовж 2014-2018 років активно розвивалась міжнародна співпраця. На основі угод, укладених між університетами міст Жешува і Любліна (Республіка Польща) та Дрогобицьким державним педагогічним університетом імені Івана Франка передбачалося виконання спільних розробок та проєктів в межах основних напрямів наукових досліджень факультету.

У 2013-2015 роках біолого-природничий факультет брав участь у виконанні проєкту Європейського Союзу «Інтеграція наукових середовищ польсько-української прикордонної території» (обсяг фінансування 90 тис. євро). Метою проєкту було розширення і зміцнення існуючих зв'язків транскордонного співробітництва між науковцями польських та українських університетів. Виконавцями цього проєкту були науковці, аспіранти і студенти біолого-природничого факультету Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка та агробіологічного факультету Жешувського університету імені Ядвіги Крульової (Польща).

За результатами проєкту розроблено методичні рекомендації «Рекультивация хвостосховища відходів виробництва калійних добрив в місті Стебник та експлуатація відвалів озокеритовидобутку, нагромаджених

Голова комісії

А.М. Бабський

А.М. Бабський

внаслідок очищення озокериту в місті Бориславі» та спільно видано 22 випуски наукового збірника Acta Carpathica. У рамках проекту були закуплені сучасні прилади для проведення досліджень 60 тис. євро.

Досвід розробки і виконання міжнародного проекту стимулював науково-педагогічних працівників кафедр до участі у нових проектах. Упродовж 2015-2016 рр. були реалізовані проекти: «Дослідження біологічно активних речовин ялівцю звичайного *Juniperus communis*» (виконавці доцент Волощанська С.Я., доцент Кавецький Т.С., обсяг фінансування – 80 тис. грн.), «Дослідження нових композиційних матеріалів з іонно-синтезованими металевими наночастинками для сенсорики» (виконавці доцент Кавецький Т.С., доцент Клепач Г.М., обсяг фінансування – 200 тис. грн.), міжнародний проект «Неінфекційні захворювання: профілактика та зміцнення здоров'я в Україні» (виконавці: доцент Волощанська С.Я., доцент Коссак Г.М., доцент Філь В.М. та ін.).

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка спільно з Університетом прикладних наук VIVES за підтримки неурядової організації VZW ORADEA реалізовували проект «Mantelluisteren» «Informal caregivers, volunteers and professionals: one team». Робота проекту була спрямована на уміння волонтерів, медичних сестер працювати (слухати) та підтримувати батьків, опікунів та допомогти людям з обмеженими можливостями.

Упродовж 2017-2018 років на біолого-природничому факультеті виконуються два проекти:

1. Проект молодих вчених «Дослідження нових органічно-неорганічних полімерних композиційних матеріалів з халькогенідними та металевими частинками для конструювання лакказо-вмісних біосенсорів» за рахунок видатків загального фонду державного бюджету Міністерства освіти і науки України (2017-2020 рр.), № державної реєстрації 0117U007142.

2. Проект «Нові склоподібні халькогалогенідні та оксидні матеріали з вмістом металевих наночастинок та металевих нанониток для нелінійної оптики та фотоніки» за підтримки Міністерства освіти і науки України відповідно до українсько-китайського науково-технічного співробітництва (2017-2018 рр.), № державної реєстрації 0117U007143.

У 2017-2018 рр. від біолого-природничого факультету було подано чотири проекти у рамках Програми Транскордонного Співробітництва Польща-Білорусь-Україна (2014-2020 рр.):

1. Protection and promotion of the natural heritage of the Carpathian (Промоція і збереження природної спадщини в Передгір'ї Карпат).

2. Monitoring of the risks of natural and anthropogenic environment and people's lives in the basin of the San, the upper Dniester and Tisza (Моніторинг загроз стану природного та антропогенного середовища і безпеки життя людей у пониззях річки Сян, гірської частини річок Дністра та Тиси).

3. Development of cross-border cooperation through the promotion of ecological raides tourism routes with unique natural landscapes of the foothills and the mountainous part of the Beskids (Розвиток транскордонного

Голова комісії

А. М. Бабський

А.М. Бабський

співробітництва шляхом популяризації туристичних маршрутів екорейдів унікальними природними ландшафтами Бескид і Передгір'я).

4. Dissemination and promotion of landscape and tourist values in the Western and Eastern Bieszczady and activities aimed at landscape protection, including geomorphological processes (Промоція ландшафтних і туристичних цінностей Західних і Східних Бескид та охорона ландшафтів з урахуванням геоморфологічних процесів).

Колективи кафедр біології та хімії, анатомії, фізіології та валеології підтримують тісні міжнародні зв'язки з агробіологічним факультетом Жешувського університету імені Ядвіги Крульової (Польща); Університетом прикладних наук VIVES (Бельгія), налагоджено співпрацю з Полонійною Академією в Ченстохові (Польща), з якими укладено двосторонні угоди. Викладачі і співробітники факультету перебували в науково-творчих і ділових зарубіжних відрядженнях (2014 р. – 20, 2015 р. – 13, 2016 р. – 9; 2017 – 8; 2018 – 15). За звітний період були запрошені іноземні лектори і науковці, які брали участь в освітньому процесі кафедр (2016 р. – 3; 2017 р. – 2; 2018 р. – 2).

Викладачі та співробітники кафедр підтримують наукові зв'язки з інститутами НАН України (Інститут фізіології імені О.О.Богомольця (м. Київ), Інститут біології клітини (м. Львів)), інститутами НААНУ, а саме: Інститутом сільського господарства Карпатського регіону (с. Оброшино), Інститутом екології Карпат (м. Львів), вищими навчальними закладами (Львівським національним університетом імені Івана Франка, Тернопільським національним педагогічним університетом імені В. Гнатюка (м. Тернопіль), Уманським державним педагогічним університетом імені П. Тичини (м. Умань), Одеським національним університетом імені І.І. Мечникова (м. Одеса), Національним університетом „Львівська політехніка» (м. Львів), Подільським аграрно-технічним університетом (м. Кам'янець-Подільський), Вінницьким державним педагогічним університетом імені Михайла Коцюбинського (м. Вінниця).

Підвищення кваліфікації викладачів, що забезпечують викладання за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» відбувається шляхом стажування у провідних наукових і навчальних установах регіону.

Для вивчення особливостей освітнього процесу та обміну досвідом викладачі кафедр факультету пройшли стажування в Університеті прикладних наук VIVES (Бельгія) (доценти Скробач Т.Б., Сеньків В.М., Кропивницька Л.М., Кавецький Т.С., Філь В.М., Цайтлер М.Й.). У 2018 році доцент кафедри анатомії, фізіології та валеології біолого-природничого факультету О. Волошин в рамках програми Erasmus+ брала участь у Інтернаціональному науковому тижні в Університеті прикладних наук VIVES (м. Брюгге, Бельгія).

У 2017-2018 рр. студенти біолого-природничого факультету у рамках співпраці з Університетом прикладних наук VIVES та програми Erasmus+ розробили проект дендропарку на території пам'яткового комплексу «Вілла

Голова комісії

А.М. Бабський

Яроша». Студенти Гункевич М., Романчак А., Шумило С. у рамках програми Erasmus⁺ (захід КА107) мали можливість ознайомитися із навчальним процесом в Університеті прикладних наук VIVES, відвідати наукові лабораторії і розширити коло своїх наукових інтересів.

У рамках угоди з Полонійною академією в Ченстохові та Дрогобицьким педагогічним університетом імені Івана Франка за подвійним дипломом навчається 11 студентів.

До наукової роботи активно залучаються студенти. Більше 50% студентів беруть участь у виконанні науково-дослідної роботи через функціонування наукових гуртків, проблемних груп, дискусійних клубів. На кафедрах створені проблемні групи, які здійснюють підготовку студентів до участі у студентських олімпіадах. Залучення до наукової роботи студентів починається у процесі навчання під час виконання курсових та випускових робіт, які передбачають як науково-пошукову діяльність, так і проведення експериментальних досліджень. На факультеті кожних два роки видається збірник випускових магістерських робіт студентів.

Студенти беруть активну участь у міжнародних і всеукраїнських олімпіадах, конференціях та конкурсах. Щороку на базі біолого-природничого факультету відбувається перший етап Всеукраїнської олімпіади з біології та конкурсу студентських наукових робіт. Членами журі є висококваліфіковані викладачі кафедр факультету.

Упродовж кількох останніх років студенти представляють свої роботи на другому етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт, де займають призові місця. У 2018 р. робота студентів Шумило С. і Лесів В. «Дослідження деяких біологічно активних речовин у *Callendula officinalis* L. за впливу біостимуляторів росту «Вермистиму» і «Вимпелу» у ґрунтово-кліматичних умовах Передкарпаття» зайняла III місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт.

Результати своїх досліджень студенти представляють у публікаціях, кількість яких щороку зростає. За участю студентів протягом 2014 – 2018 років у співавторстві із викладачами опубліковано понад 200 наукових статей. Щороку студенти є учасниками Міжнародної конференції «Молоді вчені у сільськогосподарській практиці» (м. Жешув, Польща), «Молодь і поступ біології» (м. Львів), «Захист навколишнього середовища і збалансоване природокористування» (м. Львів).

Студентка Гункевич М. нагороджена дипломом III ступеня у конкурсі на кращу усну доповідь у секції «Фізіологія рослин» XII Міжнародної конференції «Молодь і поступ біології», а студентка Волощук Г. нагороджена дипломом II ступеня за кращу стендову доповідь на секції «Фізіологія рослин» XIII Міжнародної конференції «Молодь і поступ біології». Студентка Ізак З. нагороджена дипломом за активну участь у III студентському конгресі «Захист навколишнього середовища: збалансоване природокористування».

Кожних чотири роки на факультеті проводять студентські Міжнародні науково-практичні конференції. У жовтні 2018 р. проведена IV Міжнародна

Голова комісії

А.М. Бабський

науково-практична конференція молодих вчених та студентів на тему «Сучасний стан та перспективи розвитку біо- і агроценозів в умовах постійного техногенного забруднення», в якій взяло участь понад 80 студентів та молодих вчених з України, Республіки Білорусь, Польщі. За результатами конференції видано науковий збірник, в якому вміщені роботи молодих вчених та студентів.

Щорічно проводиться факультетська студентська наукова конференція «Актуальні проблеми біології, екології, хімії та валеології». Крайні наукові праці рекомендовані до участі в конкурсах та до друку в наукових збірниках.

Викладачі кафедр біології та хімії, анатомії, фізіології та валеології тісно співпрацюють із загальноосвітніми навчальними закладами, надаючи допомогу при виконанні наукових робіт учням ліцею та шкіл регіону. Наукова робота учня 11 класу Дрогобицького педагогічного ліцею Сирка Мирослава під керівництвом старшого викладача кафедри біології та хімії Дрозд І.Ф. отримала II місце на другому етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Львівської обласної Малої академії наук.

Кожного року у листопаді проводиться Всеукраїнська учнівська наукова конференція «Еколого-валеологічна культура – вибір XXI ст.», учасниками якої є учні шкіл Львівської області та інших регіонів України.

Таким чином, показники наукової діяльності та міжнародна співпраця біолого-природничого факультету є високими і відповідають існуючим вимогам.

Експертна комісія засвідчує, що кадрове забезпечення підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія другого (магістерського) рівня вищої освіти у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка відповідає ліцензійним умовам з надання освітніх послуг у сфері вищої освіти. Разом з тим відзначає, що необхідно активізувати підготовку докторів наук за профілем випускових кафедр.

4. ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА БІОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 091 БІОЛОГІЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Освітній процес підготовки фахівців спеціальності 091 Біологія організований і проводиться відповідно до діючого законодавства та законів України «Про освіту», «Про вищу освіту» та регламентується законами «Положення про державний вищий заклад освіти». Форма навчання студентів – денна та заочна, набір студентів проводиться за держзамовленням та на контрактній основі.

Підготовка магістрів за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» зі спеціальності 091 Біологія здійснюється

Голова комісії

А.М. Бабський

на основі професійних компетентностей та результатів навчання, за якими розроблено навчальний план.

Освітньо-професійна програма та навчальний план затверджені Вченою радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (протокол №14 від 31.08.2017 р.)

Навчальний план включає два цикли дисциплін:

- загальної підготовки (10,0 % від загального обсягу навчальних годин для підготовки здобувачів освітньо-професійної програми спеціальності 091 Біологія);

- професійної підготовки (90,0 % від загальної кількості навчальних годин);

Цикл загальної підготовки магістра біології включає нормативну дисципліну іноземну мову (за професійним спрямуванням) та вибіркові дисципліни методологія наукових досліджень, біоетика й основи етології.

До циклу професійної підготовки належать нормативні дисципліни: актуальні проблеми морфології і фізіології людини, методика викладання біології у вищій школі, молекулярна біотехнологія, а також вибіркові дисципліни: методологія наукових досліджень, експериментальні методи дослідження в біології, клініко-лабораторні методи дослідження, механізми онтогенезу, теоретичні проблеми сучасної біології (науковий семінар), основи філогенії рослин і тварин.

Цикл професійної підготовки дозволяє поглибити та розширити базові біологічні знання, оволодіти сучасними методиками і технологіями лабораторних досліджень та набути навички з гістологічного, клініко-лабораторного, біохімічного, вірусологічного, молекулярно-генетичного та санітарно-гігієнічного діагностування, реалізувати в освітньому процесі принципи наступності, перспективності та комплексності.

Особлива увага надається формуванню блоку дисциплін вільного вибору студентів, які дозволяють майбутньому фахівцю поглибити спеціальні знання з окремих біологічних дисциплін.

Усі дисципліни навчального плану забезпечені навчально-методичними матеріалами – робочими навчальними програмами дисциплін, курсами лекцій, планами семінарських, практичних та лабораторних занять, завданнями для самостійної роботи, питаннями поточного та підсумкового контролю, завданнями для комплексних контрольних робіт.

За підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня передбачено проведення науково-дослідницької та асистентської практик для набуття практичних навичок.

Науково-дослідницька практика відбувається у відповідності з робочою навчальною програмою на базі кафедр біолого-природничого факультету. Під час практики студенти здобувають навички експериментальних досліджень, вчать формулювати наукові гіпотези та їх розв'язувати, узагальнювати результати та формулювати висновки, що є передумовою для успішного виконання кваліфікаційних робіт.

Голова комісії

А.М. Бабський

Для підготовки до роботи викладачами біології передбачена асистентська практика, яка проводиться на кафедрах біолого-природничого факультету Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Студенти проводять навчальні заняття з різних біологічних дисциплін, здобувають та удосконалюють навички педагогічної майстерності, ознайомлюються з особливостями освітнього процесу в закладі вищої освіти.

Відповідно до навчальних планів здобувачі виконують кваліфікаційні роботи. Тематика цих робіт тісно пов'язана з науковими дослідженнями кафедр, методики викладання біології, а також враховує курортно-рекреаційні потреби регіону.

Графік навчального процесу на навчальний рік, розклади занять, підсумкового контролю та державної атестації складаються з дотриманням усіх вимог. Їх виконання контролюється деканом і його заступниками, завідувачами кафедр і є предметом обговорення на засіданнях кафедр та раді факультету.

Комісія констатує, що зміст підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 091 Біологія за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» відповідає чинним вимогам і регламентується документами, затвердженими в установленому порядку. Освітній процес організовано з урахуванням можливостей сучасних технологій навчання та орієнтований на формування професійно-компетентної, гармонійно розвиненої особистості, здатної до постійного оновлення наукових знань, професійної мобільності та швидкої адаптації до змін і розвитку суспільства, враховує курортно-рекреаційні потреби регіону.

5. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТЬНОГО ПРОЦЕСУ ЗА ОСВІТЬНО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА БІОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 091 БІОЛОГІЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Освітній процес на кафедрах біолого-природничого факультету організовує деканат факультету.

Навчання студентів здійснюється за навчальними планами, які затверджені в установленому порядку. Перелік дисциплін згідно навчального плану підготовки студентів другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» забезпечує отримання відповідних компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою.

Комплекс навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін включає:

1. Робочу навчальну програму дисципліни.

Голова комісії

А.М. Бабський

2. Перелік завдань до лабораторних, практичних та семінарських завдань.

3. Перелік завдань до самостійної роботи.

4. Завдання для поточного та підсумкового контролю.

5. Пакет комплексних контрольних робіт.

6. Екзаменаційні матеріали (білети).

7. Програми практик (асистентських, науково-дослідницьких).

8. Тематика кваліфікаційних робіт.

Робочі навчальні програми дисциплін розроблені викладачами кафедр, затверджені в установленому порядку, відповідають навчальному плану спеціальності. Вони є нормативним документом, що визначає роль та місце навчального предмета в системі підготовки фахівців другого (магістерського) рівня, цілі його вивчення, перелік тем навчального матеріалу, форми організації навчання та контролю, рекомендовані джерела інформації для самостійної підготовки.

Самостійна робота магістра є пріоритетним методом отримання професійних компетентностей шляхом опрацювання планових завдань. Вона може проходити у бібліотеці університету, лабораторіях, кабінетах, з використанням ІТ-технологій. У необхідних випадках, самостійну роботу організують за певним графіком і в присутності лаборанта (зазначається у переліку тем). За організації самостійної роботи студента на кафедрі передбачається можливість отримання необхідної консультації (години чергування викладача згідно графіка) або допомоги з боку фахівця, що й зазначається у переліку тем або питань самостійної роботи. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль якості засвоєння знань проводиться на заняттях через виконання студентами тестових завдань, творчих завдань, доповідей та рефератів за визначеними темами. До кожного лабораторного, практичного або семінарського заняття підготовлено завдання та питання. Крім цього до діагностичних засобів входить пакет комплексних контрольних робіт з нормативних дисциплін з метою оцінки залишкових знань студента після опанування всього курсу дисциплін.

Навчальним планом передбачено виконання кваліфікаційної роботи у 3-му семестрі. На випускових кафедрах розроблено та затверджено тематики кваліфікаційних робіт та методичні рекомендації до їх виконання.

Методична робота викладачів кафедр спрямована на розробку навчально-методичних матеріалів з дисциплін освітньо-професійної програми «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія. Розроблені навчально-методичні посібники розглядають на засіданнях кафедр, науково-методичних радах біолого-природничого факультету та університету і рекомендують до друку вченою радою університету. За останні роки видано такі навчально-методичні посібники:

1. Стахів В.І., Кравців Р.Й. Теоретичні проблеми сучасної біології (2018 р.)

2. Коссак Г.М. Методика викладання біології у вищій школі (2017 р.)

Голова комісії

А. М. Бабський

А.М. Бабський

3. Монастирська С.С., Волошанська С.Я., Стецик Р.Д. Клініко-лабораторні методи досліджень (2017 р.)
4. Клепач Г.М. Молекулярна біотехнологія (2017 р.)
5. Стахів В.І., Кравців Р.Й. Основи філогенії рослин і тварин (2017 р.)
6. Клепач Г.М. Експериментальні методи досліджень в біології (2016 р.)

Видання зазначених посібників здійснюється редакційно-видавничим відділом Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка з подальшою передачею їх в університетську бібліотеку та кафедри. У комп'ютерному класі студенти мають доступ до електронного банку навчальних посібників.

На кафедрах функціонують наукові та методичні семінари, на яких розглядаються питання сучасного розвитку окремих галузей біологічної науки, психолого-педагогічні проблеми вищої школи та реформування середньої освіти.

Експертна комісія зазначає, що організаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія відповідає державним вимогам до акредитації.

6. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ОСВІТНЬО- ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА БІОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 091 БІОЛОГІЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Провадження освітньої діяльності за спеціальністю 091 Біологія здійснюється у м. Дрогобичі на базі навчальних корпусів № 10, літ. 1 А і №10, літ. 1 Б за адресою вул. Шевченка, 23, № 8, за адресою вул. Л. Українки, 46 та корпусу №2, вул. Шевченка, 24. Площа навчальних приміщень складає – 2697,6 м². У цих корпусах знаходяться 63 приміщення для занять студентів, зокрема 6 кабінетів, 18 лабораторій (з них 3 комп'ютерні).

До аудиторного фонду для провадження освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» належать 3 лекційні аудиторії, 9 лабораторій та 1 навчальний кабінет. Площа навчальних приміщень, де здійснюється освітня діяльність, становить 550,3 м². Це складає 20,4 % від площі навчальних приміщень, які використовують для провадження освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою. Площа навчальних приміщень для провадження освітнього процесу в розрахунку на одного здобувача становить 3,0 м².

Відповідно до правил внутрішнього розпорядку освітній процес у приміщеннях біолого-природничого факультету триває з 8³⁰ до 19¹⁵ год, що забезпечує можливість проведення у дві зміни 6 навчальних занять

Голова комісії

А.М. Бабський

тривалістю 90 хвилин щоденно. Упродовж навчального тижня (5 днів) у кожній аудиторії може бути проведено 30 навчальних занять.

Лабораторії обладнані лабораторним устаткуванням, приладами, реактивами, необхідними для провадження освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем». У лабораторіях медико-біологічного профілю (фізіології людини, основ медичних знань) проводяться заняття з курсів: «Актуальні проблеми морфології і фізіології людини», «Основи геронтології», «Молекулярна фізіологія», виконуються кваліфікаційні роботи. Лабораторії обладнані сучасними приладами: електрокардіографом, реографом, коагулографом, глюкометром, спірометром, вагами торсійними, тонометрами механічними, ростомірами, динамометрами кисневими, біокулярними мікроскопами, камерою Горяєва, муляжами, планшетами внутрішніх органів.

Проведення занять з дисциплін «Механізми онтогенезу», «Практикум з зоології» здійснюється у лабораторії зоології. Лабораторія обладнана мультимедійним проектором, комп'ютером, колекцією мікропрепаратів, мікроскопами Р-11, муляжами, макетами, набором препарувальних інструментів. Тут також виконують кваліфікаційні роботи.

У лабораторії екології використовують: лабораторний рН-метр 150МІ, вага електронна, магнітна мішалка, комплект трубок індикаторних, аналізатор вольтамперометричний «Екотест», кондуктометр, що дає можливість забезпечити викладання дисциплін «Біоіндикація та біомоніторинг» і «Основи організації екологічного моніторингу».

Лабораторія біохімії призначена для проведення лабораторних робіт з дисципліни «Клінічні методи лабораторних досліджень». Лабораторія оснащена електронними вагами, центрифугою, фотоелектроколориметром КФК-2МП, витяжною шафою, лабораторним рН-метром, торсійними вагами, водяними банями, холодильником, мікроскопами „Ломо», магнітною мішалкою.

У лабораторії мікробіології та генетики є комп'ютер, витяжна шафа, спектрофотометр СФ-2000, рН-метр 150 МІ, прилад для електрофорезу, термостат сухоповітряний ТС-1/80 СПУ, центрифуга лабораторна медична ОПн-8, вага електронна, колектор фракцій, лампа бактерицидна, 6 мікроскопів „Ломо», біокулярний мікроскоп Мікмед-1, мікроцентрифуга, холодильник, що забезпечують проведення занять з курсів «Молекулярна біотехнологія», «Експериментальні методи досліджень в біології», «Епідеміологія вірусних інфекцій», «Санітарна мікробіологія».

У науково-дослідній лабораторії експериментальної біології наявні: центрифуга лабораторна медична ОПн-8, термостат електричний ТС-80М-2, рН-метр лабораторний, магнітні мішалки ММЗМ, спектрофотометр UNICO 2150Е, лампа бактерицидна, що забезпечують проведення наукових досліджень і виконання кваліфікаційних робіт.

Голова комісії

А.М. Бабський

Для проведення лабораторних занять та практики використовують лабораторну базу санаторно-курортних закладів регіону, а саме: ДП «Санаторій Молдова», лікувально-діагностичний центр «Мед-палас», лікувально-реабілітаційний центр «Rixos-Прикарпаття», ДП «Фарма-трейд», з якими укладені угоди. Устаткування та приладів достатньо для проведення лабораторних і практичних занять фронтальним й груповим методом. П'ять навчальних аудиторій обладнані стаціонарними мультимедійними системами, що становить 38,5 % від загальної кількості аудиторій.

Факультет оснащений сучасною комп'ютерною і копіювальною технікою, друкуючими та скануючими приладами. В освітньому процесі використовують комп'ютерну лабораторію біолого-природничого факультету (налічує 8 персональних комп'ютерів), навчально-комп'ютерна лабораторія (налічує 4 персональні комп'ютери), а також 7 комп'ютерів кафедр факультету. Комп'ютери в класі об'єднані в локальну мережу, оснащені відповідним програмним забезпеченням, є вихід в Internet та безкоштовний Wi-Fi. На веб-сторінках випускових кафедр розміщені освітні програми, навчально-методичні комплекси дисциплін для здобувачів освітньо-професійної програми «Лабораторна діагностика біологічних систем» (<http://dspu.edu.ua/biolog/bio-him/>; <http://dspu.edu.ua/biolog/anat-fiz/>).

Найважливішого в лабораторіях навчального обладнання, приладів, устаткування достатньо для провадження освітнього процесу здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем». Вартість обладнання на факультеті становить 586,221 тис. грн. та з кожним роком зростає.

Біолого-природничий факультет використовує навчально-виховний і спортивно-оздоровчий комплекс «Смерічка» на 90 місць, розташований в урочищі «Помірки» (околиці міста Трускавця), навчально-дослідну ділянку площею 1 га для проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Студенти спеціальності користуються університетською бібліотекою площею 2410,7 м². Обсяг фондів навчальної і наукової літератури складає 615 275 примірників. Електронна бібліотека містить 260 252 бібліографічні записи в електронному каталозі, 186 електронні видання, 1927 електронних копій праць викладачів. На факультеті створена філія центральної університетської бібліотеки. Станом на 1.10.2018 р. бібліотечний фонд факультету становить 10 154 примірників літератури. Щорічно бібліотечний фонд поповнюється новою літературою. Читальні зали в достатній кількості забезпечені періодичними виданнями зі спеціальності 091 Біологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, зокрема: Біологія, Український ботанічний журнал, Екологічний Вісник, Агроєкологічний журнал, Мікробіологічний журнал, Фізіологічний журнал.

Голова комісії

А. Баб'юк

А.М. Бабський

До послуг студентів їдальня та буфети загальною площею 795,30 м². Медичне обслуговування студентів проводиться у загально-університетському медпункті.

Здобувачі вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем», які потребують поселення у гуртожиток, забезпечені місцями на 100 %. Умови проживання у гуртожитках задовільні.

Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу відповідає сучасним вимогам підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти. Отже, наявні навчальні приміщення, лабораторне обладнання, прилади, устаткування є достатніми для провадження освітньої діяльності за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Експертна комісія констатує, що рівень матеріально-технічного, інформаційного та іншого ресурсного забезпечення, забезпеченості навчальною і методичною літературою відповідає державним вимогам до акредитації магістрів за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем». Матеріально-технічна база Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка забезпечує виконання головних завдань щодо підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти.

7. ЯКІСТЬ ПІДГОТОВКИ І ВИКОРИСТАННЯ ВИПУСКНИКІВ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ЛАБОРАТОРНА ДІАГНОСТИКА БІОЛОГІЧНИХ СИСТЕМ» СПЕЦІАЛЬНОСТІ 091 БІОЛОГІЯ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Підготовка здобувачів галузі знань 09 Біологія спеціальності 091 Біологія за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» передбачає здійснення регулярного контролю за якістю знань здобувачів. Основні форми контролю – іспити та заліки за кредитно-трансферною системою, а також комплексні контрольні роботи (ККР), ректорські та деканатські контрольні роботи. Підсумкова атестація здійснюється у процесі захисту кваліфікаційних робіт, тематика яких схвалюється на засіданнях кафедр біології та хімії й анатомії, фізіології та валеології і затверджена наказом ректора університету.

Аналіз результатів екзаменаційної (передакредитаційної) сесії здобувачів за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія підтверджує достатній рівень підготовки магістрів, що відображають якісна успішність із дисциплін – 68,33 % та абсолютна, яка становить – 100 %.

Здобувачі вищої освіти проходять дві практики: асистентську і науково-дослідну. Випускові кафедри мають належне організаційно-методичне забезпечення практик студентів. Магістри перебувають на практиках упродовж вересня-листопада. За результатами контролю проведення,

Голова комісії

А. М. Бабський

А.М. Бабський

оформлення матеріалів та звітів асистентської та науково-дослідної практик спеціальності 091 Біологія абсолютна та якісна успішність становлять 100%.

Перший випуск здобувачів за освітньо-професійною програмою Лабораторна діагностика біологічних систем відбудеться у грудні 2018 року, тому результати кваліфікаційних робіт відсутні.

З метою підготовки до акредитації здобувачів за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» під час проведення самоаналізу передбачає написання комплексних контрольних робіт з циклу загальної підготовки – з іноземної мови (за професійним спрямуванням). Виконували ККР 100 % студентів від загального їх числа. Якісна успішність із цієї дисципліни склала – 60,0 %, абсолютна – 100 %. Згідно навчального плану до циклу професійної підготовки належать методика викладання біології у вищій школі та молекулярна біотехнологія. Якісна успішність з цих дисциплін становить 60,0 %, абсолютна – 100 %.

Результати виконання ККР під час самоаналізу студентів за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» другого (магістерського) рівня вищої освіти свідчать про достатній рівень підготовки здобувачів і відповідають вимогам щодо проведення її акредитації.

Під час проведення акредитаційної експертизи за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» студенти виконували ККР з трьох дисциплін. Абсолютна успішність за двома циклами підготовки становить 100 %, а якісна успішність: 60,0 % (цикл загальної підготовки) і 55,0 % (цикл професійної підготовки).

Аналіз результатів комплексних контрольних робіт експертами свідчить, що студенти мають високий рівень підготовки з базових біологічних дисциплін, володіють теоретичними і практичними знаннями, фактичним біологічним матеріалом, можуть встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, пояснювати певні біологічні явища з наукової точки зору. Студенти демонструють уміння творчо осмислювати ситуації, використовувати набуті знання для вирішення прикладних проблем.

Підсумки контролю свідчать, що з завданнями справилися всі студенти. Вони показали належний рівень знань з усіх запропонованих дисциплін, виявили здатність до вмілого розв'язування практичних завдань, хоча деякі студенти припустилися незначних помилок.

Проаналізувавши і зіставивши результати передакредитаційних сесій, написання ККР при самоаналізі та результати проведення ККР під час акредитаційної експертизи за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності «Біологія», експертна комісія відзначає, що якість і успішність здобувачів, які навчаються за освітньо-професійною програмою з дисциплін двох циклів в цілому суттєво не відрізняються.

Загалом результати виконання ККР під час роботи експертної комісії студентів за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика

Голова комісії

А. М. Бабський

А.М. Бабський

біологічних систем» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідають державним вимогам.

Підсумкова атестація випускників за освітнім рівнем «Магістр» відбувається у формі захисту магістерської роботи. Результати захисту кваліфікаційних робіт, узагальнюються лише після захисту. Хід виконання наукових досліджень магістрантів постійно контролюється та аналізується випусковою кафедрою. Слід зазначити, що всі студенти-магістри активно займаються дослідницькою діяльністю та мають наукові публікації. Проведено попередній захист магістерських робіт за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем». Усі роботи відповідають існуючим вимогам і рекомендовані до захисту.

Таким чином, проведений самоаналіз та результати акредитаційної експертизи свідчить про відповідність якісних показників підготовки фахівців освітнього ступеня «Магістр» державним вимогам до акредитації освітньо-професійних програм.

За результатами проведеної перевірки звітів, комісія засвідчує, що проведення практик вповні відповідають вимогам.

Вивчивши стан якості підготовки випускників за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія другого (магістерського) рівня вищої освіти, експертна комісія дійшла висновку, що освітньо-професійна програма може бути акредитована.

8. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

На підставі аналізу поданих документів і проведеної акредитаційної експертизи безпосередньо у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка експертна комісія дійшла висновку, що стан організаційного та навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності, кадровий потенціал, рівень матеріально-технічного забезпечення, якість підготовки здобувачів вищої освіти відповідають встановленим вимогам і критеріям щодо акредитації освітньо-професійної програми «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Водночас комісія висловлює зауваження і пропозиції, урахування яких сприятиме поліпшенню підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія другого (магістерського) рівня.

1. Слід активізувати роботу по захисту докторських дисертацій завідувачами та доцентами випускових кафедр.

2. Активізувати профорієнтаційну роботу серед випускників медичних і педагогічних коледжів та інших навчальних закладів з метою збільшення контингенту потенційних вступників на освітньо-професійну програму «Лабораторна діагностика біологічних систем».

Голова комісії

А.М. Бабський

3. Збільшити кількість наукових публікацій у періодичних виданнях, що входять до переліку Scopus та Web of Science.

4. Організувати моніторинг працевлаштування випускників магістратури.

На підставі висловленого вище, експертна комісія Міністерства освіти і науки України рекомендує акредитувати освітньо-професійну програму «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія другого (магістерського) рівня у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка.

Перевірено і відповідає дійсності:

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри біофізики
та біоінформатики
Львівського національного університету
імені Івана Франка,
доктор біологічних наук,
старший науковий співробітник

А.М. Бабський

Член експертної комісії:

завідувач кафедри біології
Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського,
доктор біологічних наук, професор

В.Г. Кур'ята

З експертними висновками ознайомена:

Ректор Дрогобицького державного
педагогічного університету
імені Івана Франка,
доктор філософських наук, професор

Н.В. Скотна

30 листопада 2018 р.

Голова комісії

А.М. Бабський

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія другого (магістерського) рівня вищої освіти

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
Кадрові вимоги щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
1. Наявність групи забезпечення спеціальності	+	+	+
2. Кількість членів групи забезпечення	3	3	0
3. У складі групи забезпечення спеціальності:			
1) частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання	60	100	+40,0
2) частка тих, хто має науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора	20	33,3	+13,3
4. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними (науковими) працівниками та наказів про прийняття їх на роботу	+	+	-
Технологічні вимоги щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення освітнього процесу (кв. метрів на одну особу ліцензованого обсягу з урахуванням не більше трьох змін навчання), але не менше 2000 кв. метрів	2,4	3,0	+0,6
2. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, що необхідні для виконання освітніх програм	+	+	-
3. Забезпеченість навчальних аудиторій мультимедійним обладнанням, %	30	38,5	+8,5
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком, %	100	100	0

Голова комісії

А. Баб'юк

А.М. Бабський

<i>Інформаційне забезпечення</i>			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого спеціальності профілю (у тому числі в електронному вигляді)	5	7	+2,0
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількох закладами освіти)	+	+	-
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових працівників) діяльність, зразки документів про освіту, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	-
4. Наявність сторінок на офіційному веб-сайті закладу освіти англійською мовою, на якому розміщена основна інформація про діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітні/освітньо-наукові програми, зразки документів про освіту), правила прийому іноземців та осіб без громадянства, умови навчання та проживання іноземців та осіб без громадянства, контактна інформація (у разі започаткування або провадження підготовки іноземців та осіб без громадянства)	+	+	-
<i>Наявність соціально-побутової інфраструктури:</i>			
1) бібліотеки, у тому числі читальної зали	+	+	-
2) медичного пункту	+	+	-
3) пунктів харчування	+	+	-
4) актової чи концертної зали	+	+	-
5) спортивної зали	+	+	-
6) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	-

Голова комісії

А. Бабський

А.М. Бабський

<i>Навчально-методичне забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти</i>			
1. Наявність освітньо-професійної програми	+	+	-
2. Наявність навчального плану	+	+	-
3. Наявність робочих програм з усіх навчальних дисциплін навчального плану	+	+	-
4. Наявність програм з усіх видів практичної підготовки освітньої програми	+	+	-
5. Наявність методичних матеріалів для проведення підсумкової атестації здобувачів вищої освіти	+	+	-

Перевірено і відповідає дійсності:

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри біофізики
та біоінформатики
Львівського національного університету
імені Івана Франка,
доктор біологічних наук,
старший науковий співробітник

А.М. Бабський

Член експертної комісії:

завідувач кафедри біології
Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського,
доктор біологічних наук, професор

В.Г. Кур'ята

З експертними висновками ознайомлена:

Ректор Дрогобицького державного
педагогічного університету
імені Івана Франка,
доктор філософських наук, професор

Н.В. Скотна

30 листопада 2018 р.

Голова комісії

А.М. Бабський

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
дотримання нормативних вимог щодо якісних характеристик
підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Лабораторна
діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія
другого (магістерського) рівня вищої освіти

Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу)	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
Якісні характеристики підготовки фахівців			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1. Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	-
1.2. Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
1.3. Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	-
2. Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1. Рівень знань студентів з гуманітарної та соціально-економічної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	60,0	+10
2.2. Рівень знань студентів з природничо-наукової (фундаментальної) підготовки:			

Голова комісії

А. Бабський

А.М. Бабський

2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	Дисципліни цього циклу не передбачені навчальним планом	
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	Дисципліни цього циклу не передбачені навчальним планом	
2.3. Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	55,0	+5
3. Організація наукової роботи			
3.1. Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	-
3.2. Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-

Перевірено і відповідає дійсності:

Голова експертної комісії:

завідувач кафедри біофізики
та біоінформатики
Львівського національного університету
імені Івана Франка,
доктор біологічних наук,
старший науковий співробітник

А.М. Бабський

Член експертної комісії:

завідувач кафедри біології
Вінницького державного
педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського,
доктор біологічних наук, професор

В.Г. Кур'ята

З експертними висновками ознайомлена:

Ректор Дрогобицького державного
педагогічного університету
імені Івана Франка,
доктор філософських наук, професор

Н.В. Скотна

30 листопада 2018 р.

Голова комісії

А.М. Бабський

Результати перевірки ККР, отримані при проведенні акредитаційної експертизи студентів за освітньо-професійною програмою «Лабораторна діагностика біологічних систем» спеціальності 091 Біологія другого (магістерського) рівня вищої освіти

№ п/п	Дисципліна	Шифр і назва спеціальності	Шифр групи	Кількість студентів	Виконували ККР		Одержали оцінки при проведенні експертизи (кількість, %)					Абсолютна успішність %		самоаналіз			
					К-сть	%	«5»	«4»	«3»	«2»	Кількість %	Успішність %	Кількість %	Успішність %			
3 циклу загальної підготовки																	
1	Іноземна мова за професійним спрямуванням	091 Біологія	Б-22М	10	10	100	-	6	60,0	4	40,0	-	100	60,0	100	60,0	
	Всього за циклом			10	10	100	-	6	60,0	4	40,0	-	100	60,0	100	60,0	
3 циклу професійної підготовки																	
1	Методика викладання біології у вищій школі	091 Біологія	Б-22М	10	10	100	1	10,0	5	50,0	4	40,0	-	100	60,0	100	70,0
2	Молекулярна біотехнологія	091 Біологія	Б-22М	10	10	100	-	-	5	50,0	5	50,0	-	100	50,0	100	50,0
	Всього за циклом			20	20	100	1	5,0	10	50,0	9	45,0	-	100	55,0	100	60,0
	Всього			30	30	100	1	3,3	16	53,3	13	43,4	-	100	56,6	100	60,0

Голова комісії

Члени комісії

Ректор

Голова комісії

А. М. Бабський

В. Г. Кур'ята

Н. В. Скотна

А. М. Бабський

